Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Proves d'accés a la universitat

Fonaments artístics

Sèrie 5

Espai per a la correcció

Qualificació			
Exercici 1	1.1		
	1.2		
	1.3		
Exercici 2	2.1		
	2.2		
Exercici 3	3.1		
	3.2		
	3.3		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Espai per a la revisió

2a correcció		Comprovació	
X		X	
X		X	

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

L'examen consta de TRES exercicis obligatoris i heu de respondre a TOTES les qüestions que s'hi plantegen.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

Exercici 1

[3 punts en total]

Observeu les imatges següents. Fixeu-vos també en les dates i el nom de l'edifici.

Façana, escalinata i pati de la Llotja de Mar, un edifici situat al passeig d'Isabel II, al districte de Ciutat Vella de Barcelona. Antigament era lloc de reunió dels mercaders de la ciutat i estava destinat a la contractació. L'edifici va patir els efectes del setge de 1714 i es va convertir en caserna. Més tard va ser recuperat per a la ciutat i es va decidir modernitzar l'edifici. Joan Soler i Faneca va ser l'encarregat de la remodelació. Les obres es van desenvolupar entre el 1774 i el 1802, i les van acabar els arquitectes Tomàs Soler i Ferrer i Joan Fàbregas i Rabassa. D'aquesta ampliació cal destacar les sales de la Junta de Comerç i el pati, on es conserva la font de Neptú, de Nicolau Travé.

Responeu a les qüestions següents. Pel que fa a les dues primeres, escriviu un màxim de vuitanta paraules per cada resposta i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i/o amb esquemes sobre les imatges.

1.1. Indiqueu a quin moviment artístic pertany la remodelació de l'edifici de la Llotja de Mar, de Joan Soler i Faneca. Justifiqueu la vostra elecció explicant quatre característiques formals o conceptuals del moviment presents en l'edifici.
[1 punt]

1.2. Expliqueu el context de l'època en què s'inscriu la remodelació de la Llotja de Mar, tot esmentant dos esdeveniments que van succeir durant aquest període.
[1 punt]

1.3. Observeu atentament les imatges següents, corresponents a tres obres. Ordeneu-les cronològicament i indiqueu quina pertany a la mateixa època que la remodelació de Joan Soler i Faneca.
[1 punt]

A

B

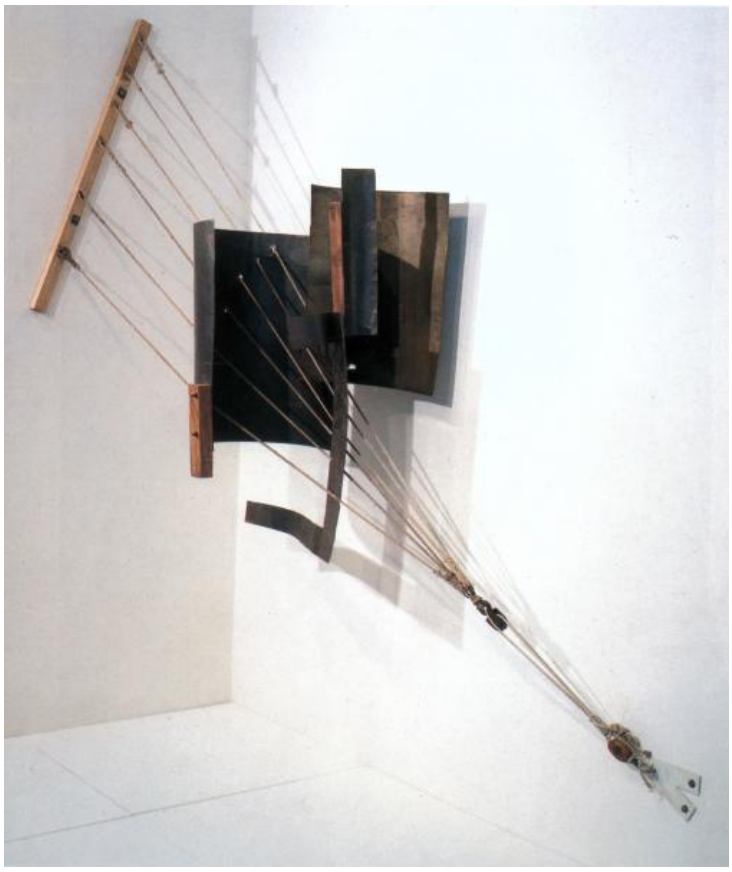

C

Exercici 2

[3 punts en total]

Observeu les imatges següents. Fixeu-vos també en l'any i el títol.

Vladímir Tatlin. *Contrarelleu de cantonada* (1914). Ferro, coure, fusta i cables, 71 × 118 cm. Museu Estatal Rus, Sant Petersburg.

Frank Gehry. Museu Guggenheim de Bilbao (1997).

Responeu a les qüestions següents. Escriviu un màxim de vuitanta paraules per cada resposta i, si ho considereu oportú, completeu el text amb petits dibuixos aclaridors i/o amb esquemes sobre les imatges.

2.1. Expliqueu quatre característiques formals o conceptuals de l'obra de Vladímir Tatlin i indiqueu a quin moviment pertany.
[1,5 punts]

2.2. Expliqueu raonadament tres motius que podrien fer pensar que hi ha una influència de l'obra de Vladímir Tatlin en el disseny de l'edifici del Museu Guggenheim de Bilbao.
[1,5 punts]

Exercici 3

[4 punts en total]

Llegiu atentament el text següent.

Representació i ofici

En pintura, la simultaneïtat és adequada a la representació o a l'ofici.

Els mitjans reals han d'assegurar la funció representativa.

Els mitjans reals són els colors en els seus contrastos, els seus moviments.

Els seus moviments només existeixen realment en les funcions de les superfícies simultànies, amb profunditats (profunditats de la matèria que són el començament dels mitjans) obtingudes pel creador dels contrastos simultanis.

Els contrastos simultanis són formals en la direcció que pren la pintura actual.

I aquí rau la diferència inicial que podem trobar, més enllà de les diverses escoles, en l'ofici nou dels contrastos simultanis. La simultaneïtat —diuen certs pintors orientats en el sentit dinàmic— només és una paraula que no té valor representatiu i ells (futurisme) avui arriben al seu punt mort: geometria, mecanicisme, dansa geomètrica, etc.

No hi ha geometria en l'ofici simultani (*Saint-Séverin*, 1909-1910; *Finestres*, 1912), cap objecte abstracte com en el cubisme.

El món no és la nostra representació recreada pel raonament (cubisme), el món és el nostre ofici.

D'aquí ve una inspiració nova que treballa amb la torre, els ponts, les cases, l'home, la dona, les joguines, els ulls, les finestres, els llibres, Nova York, Berlín, Moscou. Soc a Sant Petersburg, al llit; a París, els meus ulls veuen el sol.

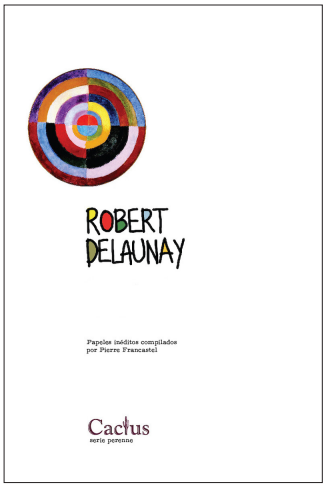
Tot té un valor per contrast; no hi ha color fix, tot és color per contrast, tot és color en moviment, tot és profunditat.

Per descomptat, els contrastos són presents en tota la pintura fins als nostres dies, en els pintors venecians, en els perses, els xinesos, els hindús, els negres, en els pintors moderns francesos i de tots els països.

Aquests contrastos es manifesten en superfícies successives o geomètriques.

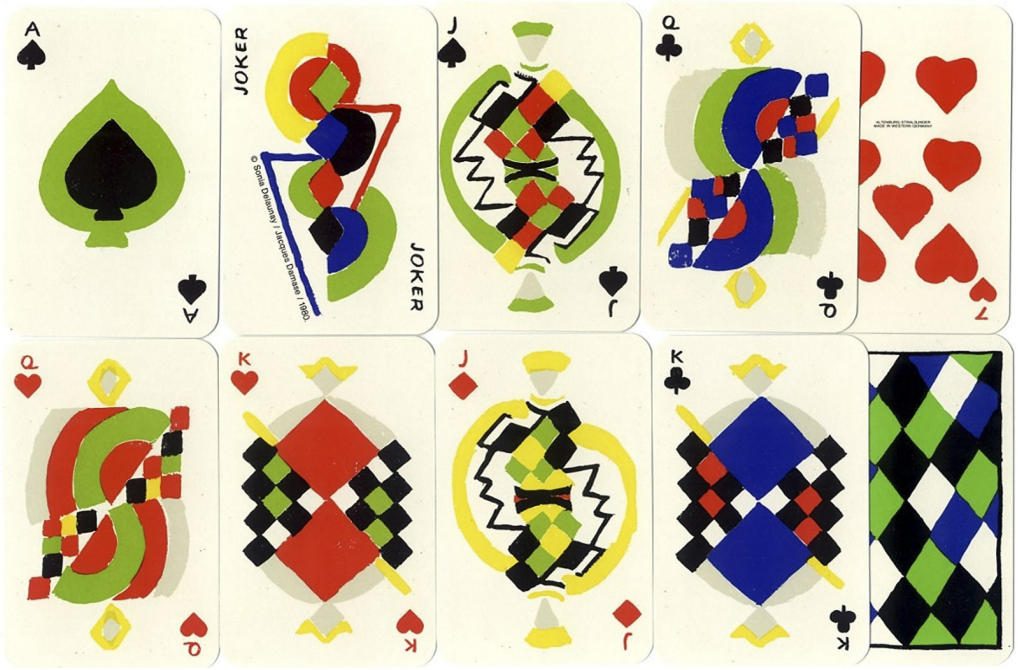
Les obres mestres donen testimoniatge d'un cert moviment de les superfícies. *Les noces de Canà* de Veronese són pura mestria pel que fa a l'ús magistral del color en superfícies.

No hi ha profunditat, ja que els colors són utilitzats linealment, successivament, i, quan ell vol buscar la profunditat, recorre a la perspectiva (mecanisme successiu).

Traducció i adaptació d'un extracte de la segona part del llibre *Robert Delaunay. Papeles inéditos compilados por Pierre Francastel*, «Notas históricas sobre pintura», publicat el 2018 per Cactus (p. 114-115).

Observeu atentament les imatges següents.

Simultané, joc de cartes dissenyat per Sonia Delaunay el 1964.

Beatriz Milhazes. *Marotoloco* (2014-2015). Acrílic sobre tela, 79 × 79,5 cm. Museu d'Art Pérez de Miami.

3.1. Identifiqueu si el text de Robert Delaunay i les cartes dissenyades per Sonia Delaunay pertanyen al mateix moviment (indiqueu també el nom del moviment o moviments). Encercleu tres paraules o conceptes clau del text i extraieu tres característiques formals de la imatge de les cartes que ho justifiquin.
[0,75 punts]

3.2. Per a la representació de l'apartat 3.3, haureu de prendre com a referent una obra d'un altre autor/a del moviment al qual pertany el disseny de Sonia Delaunay. Indiqueu quina obra i quin autor/a trieu com a referent.
[0,25 punts]

3.3. Desenvolupeu, a partir del referent que heu indicat en l'apartat 3.2, una nova representació que reculli les característiques del moviment al qual pertany el disseny de Sonia Delaunay. Elaboreu, concretament, un croquis d'una pintura, d'un disseny d'objecte, d'un disseny gràfic o d'un disseny d'indumentària.

Feu l'exercici utilitzant qualsevol tècnica seca en l'espai DIN A3 d'aquest mateix quadern (pàgines 10 i 11). Podeu fer els primers esbossos de la nova representació a la pàgina 9. La segona imatge de la pàgina anterior us pot servir de referència, però no es pot copiar.

Tingueu en compte les observacions següents:

— La interpretació de les imatges és lliure. Es valorarà la capacitat imaginativa per a transformar una imatge a partir de les característiques del moviment artístic i de l'obra i l'autor/a que heu triat com a referent.
[1 punt]

— Cal posar una atenció especial a mantenir les característiques formals del moviment al qual pertany el disseny de Sonia Delaunay, i escriure un títol que ajudi a vincular la vostra nova representació a aquest moviment.
[1 punt]

— Es valorarà la voluntat de combinar text amb ideogrames, grafismes o microdibuixos a l'hora de desenvolupar la proposta. Podeu fer intervenir qualsevol altre element en la vostra representació. Adeqüeu el vostre treball de creació al temps de què disposeu.
[1 punt]

[Espai DIN A4 per a fer els primers esbossos de l'exercici 3.]

[Espai DIN A3 per a fer la nova representació de l'exercici 3.]

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés.

SÈRIE 5

EXERCICI 1

[3 punts en total]

Qüestió 1.1.

[1 punt] 0,20 punts per identificar el moviment artístic / 0,20 punts per cada característica formal

Joan Soler i Faneca (1772). *Llotja de Mar*, Barcelona.

Es valora:

- Comprensió de l'estructura compositiva de la imatge establint comparacions.
- Memòria visual pel que fa referència als trets distintius del **neoclassicisme**.
- Memòria semàntica respecte al context social i les manifestacions de la cultura artística.
- Vinculació de l'anàlisi formal i la seva interpretació a una argumentació crítica.
- L'ús de la terminologia adequada en l'estètica, la producció i la difusió de l'obra cultural.

L'edifici *Llotja de Mar* (1772) de Joan Soler i Faneca és l´obra més important del neoclassicisme a Barcelona. Aquest moviment artístic s'inspira en **models clàssics (grecoromà i renaixentista)**. Imita l'aparença dels models arquitectònics de l'antiguitat clàssica buscant **solemnitat i austeritat**: rebutja les ornamentacions supèrflues de tota mena, empra les **columnes en substitució dels pilars**; els murs es deixen llisos o es recobreixen amb **motius senzills** en estuc; l'element de **sustentació bàsic és la columna**, sol ser d'ordre dòric i amb el fust acanalat, encara que també es fan servir columnes jòniques i corínties; trobem **balustrades** centrades per grans **frontons triangulars**, frisos i altres elements de disseny grec i romà. **Plantes rectangulars o quadrades**, cobertes planes, voltades o a dues aigües, segons l'estil.

Qüestió 1.2.

[1 punt] 0,5 per cada concepte o esdeveniment

El Neoclassicisme es pot entendre com la màxima expressió de l'interès per l'Antiguitat grecoromana, pel model polític republicà, per les teories filosòfiques del món clàssic, pel sistema de vida, etc., que es van estendre a Europa a la segona meitat del segle XVIII. Els avenços científics van originar la Revolució Industrial (1760-1840) a Anglaterra. En l'àmbit del pensament, a partir dels èxits de la revolució científica de la centúria anterior, sorgeix un corrent de pensament que volia modernitzar la societat amb criteris racionals, la Il·lustració. Els seus plantejaments, juntament amb altres factors econòmics, socials i polítics, van contribuir a soscavar les bases de l'Antic Règim. Els il·lustrats Diderot i D'Alambert van ser directors de la publicació més característica de la Il·lustració: L'Enciclopèdia o Diccionari raonat de les ciències, de les arts i dels oficis (1751-1772). Les noves idees, per una banda, van motivar Napoleó Bonaparte a traslladar-les a les decrèpites corts europees, donant lloc a la Guerra del Francès a Espanya. Per l'altra, van inspirar la independència dels Estats Units (1775-1783) i la Revolució Francesa (1789), que va fer caure l'absolutisme monàrquic a França el 1793.

Qüestió 1.3.

[1 punt]

Es puntuarà 0,5 cada ítem correcte. L'ordre correcte és **A, B, C**. (0,25 punts per cadascuna de les dues imatges ordenades, la tercera s'ordena sola). L'obra **A** pertany a la mateixa època. (0,5 punts)

Imatges ordenades

A – Jacques-Louis David. *El jurament dels Horacis* (1784) / B – Jane Poupelet. *banyista a la vora de l'aigua* (c. 1911) / C – Dorotea Tanning. *Tensió* (1942).

EXERCICI 2.

[3 punts en total]

Vladimir Tatlin (1914). *Contrarelleu de cantonada*.

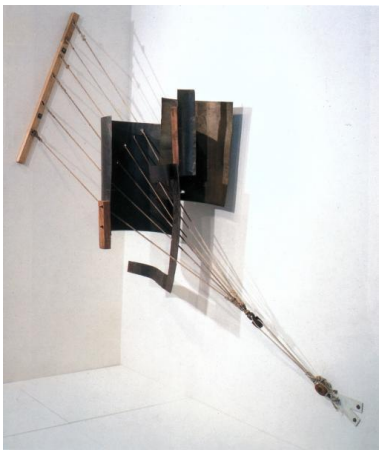
Frank Gehry (1997). *Museu Guggenheim Bilbao*.

Es valora:

- Establir connexions entre els diferents àmbits de producció artística fins l'actualitat.
- Memòria visual pel que fa referència als trets distintius de les dues obres.
- Identificar els autors i contextualitzar les seves aportacions en l'entorn social.
- Analitzar i interpretar les diverses formes d'expressió artística de diferents èpoques.
- L'ús de la terminologia adequada en l'estètica, la producció i la difusió de l'obra cultural.

Qüestió 2.1

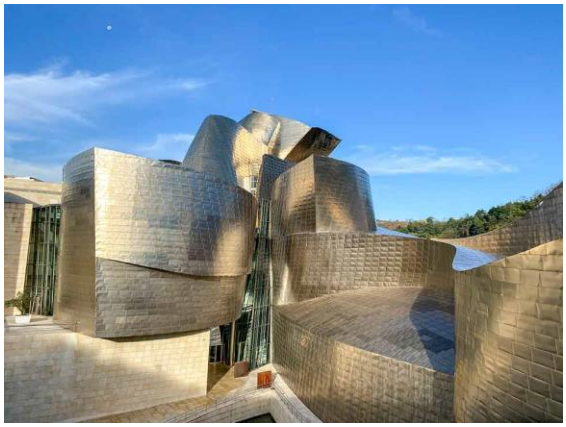
[1,5 punts]

Aquesta obra de Vladimir Tatlin atrau l'atenció de l'espectador sobre la naturalesa dels materials i el volum i l'espai que ocupen. Es tracta d'una escultura composta per peces que han estat alterades mínimament i ordenades de tal manera que no representen res, no copien o caricaturitzen la vida real. Respon així al concepte de no-objectivitat, perquè l'interès recau en els objectes en l'espai, desafiar la gravetat, la textura, el pes, la tensió, el to i l'equilibri..

Qüestió 2.2.

[1,5 punts]

És clara la inspiració del Guggenheim (1997) de Gehry en l'obra de Tatlin, perquè hi podem reconèixer una estructura formada per diverses superfícies planes de metall transformades en corbes. Així com a l'escultura de Tatlin, aquestes diferents superfícies planes i corbes de metall que s'interrelacionen donant lloc a un únic tot, conviden l'espectador a reflexionar sobre la gravetat, la textura, el pes, la tensió i l'equilibri, en aquest cas, de les característiques de l'arquitectura.

OBSERVACIÓ:

- No es tindrà en compte l'opinió d'estar d'acord, o no, perquè el que es valora és l'opinió crítica i els fonaments de l'argumentació a través dels seus trets fonamentals.
- Els terços de segle i també les dècades es consideraran correctes per datar les aportacions artístiques.
- L'alumnat pot combinar grafismes i/o micro-dibuixos amb el text per a desenvolupar la proposta.

EXERCICI 3

[4 punts en total]

Robert Delaunay (2018). *Del cubismo al arte inobjetivo*.

Sonia Delaunay (1964). *Simultané playing cards*.

Beatriz Milhazes (2014-2015). *Marotoloco*.

Es valora:

- Establir connexions entre els diferents àmbits de producció artística fins l'actualitat.
- Identificar i contextualitzar els autors a través dels trets fonamentals de **orfisme.**
- Interpretar les creacions de forma crítica i argumentada des del procés de producció.
- Interès per l'art i capacitat de gaudir-ne, així com criteri estètic propi en la realització la tasca.
- Reflexionar sobre el canvi històric des del s. XIX en la difusió i recepció de l'obra cultural.

Qüestió 3.1.

[0,75 punts] Identificar el moviment del text (**orfisme**) i si és el mateix o no que el de l'obra (**orfisme**).

14. REPRESENTACIÓ I OFICI

En pintura, **la simultaneïtat és adequada a la representació** o a l'ofici.

Els mitjans reals han d'assegurar la funció representativa.

Els mitjans reals són **els colors en els seus contrastos, els seus moviments.**

Els seus moviments només existeixen realment en les funcions de les superfícies simultànies, amb profunditats (profunditats de la matèria que són el començament dels mitjans) obtingudes pel creador dels contrastos simultanis.

Els contrastos simultanis són formals en la direcció que pren la pintura actual.

I aquí rau la diferència inicial que podem trobar, més enllà de les diverses escoles, en l'ofici nou dels contrastos simultanis. La simultaneïtat —diuen certs pintors orientats en el sentit dinàmic— només és una paraula que no té valor representatiu i ells (futurisme) avui arriben al seu punt mort: geometria, mecanicisme, dansa geomètrica, etc.

No hi ha geometria en l'ofici simultani (*Sanit-Séverin*, 1909-1910- *Finestres*, 1912), cap objecte abstracte com en el cubisme.

El món no és la nostra representació recreada pel raonament (cubisme), el món és el nostre ofici.

D'aquí ve una inspiració nova que treballa amb la torre, els ponts, les cases, l'home, la dona, les joguines, els ulls, les finestres, els llibres, Nova York, Berlín, Moscou. Soc a Sant Petersburg, al llit; a París, els meus ulls veuen el sol.

Tot té un valor per contrast; **no hi ha color fix, tot és color per contrast, tot és color en moviment, tot és profunditat.**

Per descomptat, els contrastos són presents en tota la pintura fins als nostres dies, en els pintors venecians, en els perses, els xinesos, els hindús, els negres, en els pintors moderns francesos i de tots els països.

Aquests contrastos es manifesten en superfícies successives o geomètriques.

Les obres mestres donen testimoniatge d'un cert moviment de les superfícies. *Les noces de Canà* de Veronese són pura mestria pel que fa a l'ús magistral del color en superfícies

No hi ha profunditat, ja que **els colors són utilitzats linealment, successivament**, i, quan ell vol buscar la profunditat, recorre a la perspectiva (mecanisme successiu).

Qüestió 3.2.

[0,25 punts] Coherència de l'autor i de l'obra triada amb la proposta.

Qüestió 3.3.

[3 punts] Correspondències sensorials i estructurals de la representació respecte de les imatges donades.

OBSERVACIÓ: es valoraran les correspondències sensorials i estructurals de la representació respecte de les imatges donades i/o la correspondència del text amb les paraules subratllades al document quan aquest i l'obra de la imatge coincideixin en el moviment artístic. L'erudició respecte de dades lingüístiques o gràfiques quedarà en un segon terme, perquè el que es valorarà en primer terme són els fonaments de l'argumentació a través dels trets fonamentals del moviment artístic que s'hagi identificat.

Rúbriques proves PAU

Qüestió 1.1 Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,5 punts	Indicador de nivell 2: 0,75 punts	Indicador de nivell 3: 1 punt
Detectar les característiques formals	No relaciona les imatges. Analitza, extreu i explica una característica formals a partir de la o de les imatges proposades. Manté el màxim de 80 paraules. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests no són prou aclaridors.	No relaciona les imatges. Analitza, extreu i explica dues característiques formals a partir de la o de les imatges proposades. Manté el màxim de 80 paraules. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són prou aclaridors.	Relaciona les imatges. Analitza, extreu i explica quatre característiques formals a partir de les imatges proposades. Manté el màxim de 80 paraules. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són molt aclaridors.
Qüestió 1.2 Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,5 punts	Indicador de nivell 2: 0,75 punt	Indicador de nivell 3: 1 punt
Relacionar l'obra amb el context de l'època	Menciona i situa en el temps un esdeveniment relacionat. Pràcticament no fonamenta la seva vinculació. Manté el màxim de 80 paraules.	Menciona i situa en el temps dos esdeveniments relacionats. Pràcticament no fonamenta la seva vinculació. Manté el màxim de 80 paraules.	Menciona i situa en el temps dos esdeveniments relacionats. La seva vinculació està fonamentada. Manté el màxim de 80 paraules.
Qüestió 1.3 Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,5 punts	Indicador de nivell 2: 0,75 punts	Indicador de nivell 3: 1 punt
Identificar obres en relació amb els moviments i a la seva situació en el temps	Identifica l'obra que pertany a la mateixa dècada que la proposada. No ordena de forma correcta les obres.	Identifica l'obra que pertany a la mateixa dècada que la proposada. Ordena de forma correcta una de les tres obres.	Identifica l'obra que pertany a la mateixa dècada que la proposada. Ordena de forma correcta les tres obres proposades.

Rúbriques proves PAU

Qüestió 2.1 Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,5 punts	Indicador de nivell 2: 1 punt	Indicador de nivell 3: 1,5 punts
Identificar les característiques del moviment proposat	Analitza i indica una de les aportacions importants del moviment proposat. Manté el màxim de 80 paraules . En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests no són prou aclaridors.	Analitza i indica dues de les aportacions importants del moviment proposat. Manté el màxim de 80 paraules. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són prou aclaridors.	Analitza i indica quatre de les aportacions importants del moviment proposat. Manté el màxim de 80 paraules . En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són molt aclaridors.
Qüestió 2.2 Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,5 punts	Indicador de nivell 2: 1 punt	Indicador de nivell 3: 1,5 punts
Analitzar i comparar àmbits.	Analitza i compara els dos àmbits de manera superficial, no justifica la resposta. Respecta el màxim de vuitanta paraules. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests no són prou aclaridors.	Analitza, extreu i explica un parell de motius en la comparació dels dos àmbits proposats. Respecta el màxim de vuitanta paraules. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són aclaridors.	Analitza i explica tres idees o conceptes que justifiquen perfectament la resposta. Respecta el màxim de vuitanta paraules. En el cas que introdueixi dibuixos o esquemes, aquests són molt aclaridors.

Rúbriques proves PAU

Qüestió 3.1 Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,25 punts	Indicador de nivell 2: 0,50 punts	Indicador de nivell 3: 0,75 punts
Identificar moviment	Indica el moviment del text i de la imatge i una característica formal i subratlla una paraula clau.	Indica el moviment del text i de la imatge i dues característiques formals i subratlla dues paraules clau.	Indica el moviment del text i de la imatge i tres característiques formals i subratlla tres paraules clau.
Qüestió 3.2 Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,15 punts	Indicador de nivell 2: 0,20 punts	Indicador de nivell 3: 0,25 punts
Seleccionar un referent	Indica el referent i una característica per a relacionar amb la seva nova representació.	Indica el referent i dues característiques per a relacionar amb la seva nova representació.	Indica el referent i tres característiques per a relacionar amb la seva nova representació.
Qüestió 3.3 Estàndard d'aprenentatge	Indicador de nivell 1: 0,25 punts	Indicador de nivell 2: 0,5 punts	Indicador de nivell 3: 1 punt
Analitzar i interpretar imatges	Analitza i extreu informació de les imatges observades i en realitza una interpretació de caràcter descriptiu sense atribució de sentit figurat ni significats propis. Els dibuixos o esquemes que introdueixi no són prou aclaridors.	Analitza i extreu informació de les obres observades, atribueix un sentit propi a allò que veu i sent. Els dibuixos o esquemes que introdueixi són prou aclaridors.	Analitza i extreu informació de les obres observades, establint significats i opinions pròpies respecte a allò observat des d'un punt de vista crític i dialògic. Els dibuixos o esquemes que introdueixi són molt aclaridors.
Incorporar les característiques de l'obra o autor en la nova representació	Transfereix i relaciona un parell de patrons i paràmetres analitzats d'una producció artística a l'altra. En la representació, segueix el referent ofert i manté algunes de les seves possibilitats de representació.	Transfereix i relaciona patrons i paràmetres analitzats d'una producció artística a l'altra. En la representació tria el mitjà i les formes que li semblen més adequades per a les idees pensades.	Transfereix i relaciona patrons i paràmetres analitzats d'una producció artística a l'altra, i en determina semblances i diferències. En la representació tria el mitjà i les formes que li semblen més adequades per a les idees pensades.
Incorporar nous elements i combinar text, ideogrames, grafismes o microdibuixos	Genera idees per a les possibles representacions seguint els processos establerts en l'enunciat, però sempre a nivell molt inicial. Introdueix en la proposta algun ideograma en el desenvolupament de la resposta. No ha estat capaç d'adequar el treball al temps disponible.	Genera idees per a les possibles representacions seguint els processos establerts en l'enunciat, i les argumenta a partir d'allò que observa. Introdueix en la proposta algun ideograma en el desenvolupament de la resposta. Ha estat capaç d'adequar el treball al temps disponible.	Genera idees per a les possibles representacions seguint els processos establerts en l'enunciat, i les argumenta, establint relacions conceptuals a partir d'allò que observa. Introdueix en la proposta ideogrames, grafismes o microdibuixos que expliquen el desenvolupament de la resposta. Ha estat capaç d'adequar el treball al temps disponible.